

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I. Prima Tonsura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

nis in his Ministerijs capaces, iuxta Ecclesiæ præscriptum ac directio-
nem.

§.I. *Prima Tonsura.*

HINC ortum est primum genus siue gradus eorum, quos *Clericos* ap-
pellamus; homines scilicet, qui sponte sese dicant, & offerunt spirituali
Ecclesiæ obsequio in proprijs eius Ministerijs: & sic sunt pars Ecclesia-
sticæ Reipubl. quæ eos recipit Sancta quadam Cæremonia, quam *Primam*
Tonsuram, aut primam *Coronam* appellamus. Quæ non est verè Sacramen-
tum; sed quædam dispositio ad Sacramentum Ordinis, & protestatio, quòd
se dedicet ad illud suo tempore suscipiendum, ea mente ac intentione
vt in Ecclesiæ Ministerijs sese occupet & impendat. Eum in modum, quo
Nouitij Religionum disponunt se ad Statum suscipiendum quem quæ-
runt. Solet autem *Prima* hæc *Tonsura* conferri ijs, qui teneræ sunt ætatis:
eò quod magni sit momenti (vt ait Sacrum Concil. Trident.) vt à teneris
annis ad pietatem afficiantur, & ad res sacras instruantur, & informentur
de ijs, quæ exercere in eis debent, Eum in modum quo a *Samuel* ab infan-
tia erat *Minister in conspectu Domini antefaciem Heli Sacerdotis*; seruiens in
ipso templo in quo erat arca Domini, & ipse *dormiebat in eo; aperiebat &*
claudebat eius portas tempore suo: & ita satisfaciebat desiderio ac voto San-
ctæ suæ matris, quæ illum ab infantia *c Deo obrulit*: vt eius obsequio semper
esset mancipatus. Hunc igitur in modum Ecclesia Sancta, tanquam mater,
selegit futuros ministros suos in templo Dei viui, dicens eis in ipsa *Prima*
Tonsura verba illa Psalmi: *Domine pars hereditatis mee.* Vt ex tunc intelli-
gant felicem sortem suam, cum Deum in suam hæreditatem accipiant, &
vicissim Deus eos accipiat in suam: suscipientes in se, diligenter attendere
ad omnia, quæ sunt honoris Dei, & Deus ad ea, quæ illis sunt vtilia &
commoda. Quemadmodum fecit cum antiquis legis veteris Ministris:
quibus dixit: *e ego pars & hereditas tua in medio filiorum Israël*; tuique cu-
ram cum maiori attentione quam aliorum habebō: siquidem tu curam
suscipis mei obsequij, cum maiori attentione quam illi. Et in hunc sen-
sum ait S. Hieronymus: Clericus Ecclesiæ Christi inseruiens, proprium
suum nomen interpretetur, & studeat esse quod illud significat. Clerus e-
nim significat sortem: ac propterea appellantur Clerici; aut quod sint fors
Domini eos in specialem suam hereditatem accipientis; aut quod ipsemet
Dominus eorum sit fors, & specialis hæreditas. Qui autem sunt pars Do-
mini, aut eum habent pro sua hæreditate, ita viuere debent, vt & ipsi Deum
possideant, & à Deo possideantur.

ET HIC præcipuus esse debet scopus & finis recipientis *Primam*
Tonsuram, Quam Cõcilium Tridentinum non vult ijs conferri, de quibus
probabilis coniectura non sit, eos non læcularis iudicij fugiendi fraude;

sed

Ses. 23. c. 18
de Reform.

a 1. Reg. 2.

b cap. 3. 15

c ca. 1. 11. 20

d Psal. 15. 5.

e Nu. 18. 20

Epist. ad

Nepotia. de

vita Cleric.

refertur c.

Clericus 12.

q. 1. c. 12. ex

Isidor.

f Psal. 2. 3

Sess. 23. c. 4

de Reform.

sed vti Deo fidelem cultum prætent, hoc vitæ genus elegisse. Quamuis enim Ecclesia hac Tonsura studium suum & fauorem eis ostendat, vt statim vti possint priuilegijs Ecclesiasticæ Reipublicæ proprijs, capaces illos reddens reddituum ac beneficiorum Ecclesiasticorum; non tamen vult hoc esse præcipuum motiuum eorum, sed valde accessorium, iuxta illud Christi seruatoris nostri: *B. Querite primum regnum Dei, & iustitiam eius: & hæc omnia adicientur vobis.*

1.

Hoc significat externum illud signum, quod illis fit in capite, dum pars quædam capillorum raditur in circulo & corona: quæ cæremonia valde antiqua est ab ipsis Apostolorum temporibus; nam (vt Sanctus Augustinus ait) caput radere, est, cogitationes terrenas, & superfluas à mente resecare; quia præcipue attendere debent ad cælestes & æternas, tanquam veri *h. Nazarei* Deo consecrati: quorum *Capilli raduntur & ponuntur super ignem Sanctuarii*: quod (vt S. Gregorius aduertit) significat: eos omnia sua superflua abscindere & mortificare, igne q; amoris Diuini consumere. Et antiquos i *Leuitas* iubebat Deus, *radere omnes pilos carnis sue*: ad significandum (vt idem Sanctus ait) electos ad hæc ministeria, deponere debere affectus omnes & cogitationes carnis; conseruantes eam in summa honestate & puritate. Non dicit autem euellendos esse pilos; sed abscindendos aut nouacula radendos: in hac enim vita semper remanent in sensualitate tentationum radices; nec fieri potest, vt illæ omnino euellantur. Clericis autem ac Leuitis Euangelicæ legis, qui maiorem sectantur perfectionem, raduntur capilli capitis, quæ est superior pars hominis; vt intelligant, se non solum mortificare debere superfluitates sensualitatis; sed etiam propriæ voluntatis, & ipsas cogitationes & affectus rerum huius vitæ; ne (vt ait S. Augustinus) inter Dei & ipsorum Spiritum aliquid se inferat, quod amoris coniunctionem, contemplationem, & cum Deo Creatore suo familiaritatem impediatur. Non tamen omnes capillos abscindunt: quia non possunt in hac vita omnes huiusmodi curæ & cogitationes abscindi ac deponi, quin semper aliqua maneat.

2.

Fit tamen ratura hæc in modum coronæ, ad exprimendam Regiam dignitatem, quæ (vt S. Hieronymus ait) Ecclesiæ ministris competit: quibus per excellentiam accommodatur illud S. Petri ad omnes fideles: *h. vos estis genus electum, & regale Sacerdotium*: ac proinde ipsi debent exequi illud Isaïæ: *h. Princeps, quæ digna sunt, principe, cogitabit; & Sacerdos merito deponere debet cogitationes Sacerdotio indignas; ealq; tantum admittere quæ excelsio suo statu sunt dignæ.*

3.

Eadem Corona memoriam renouat spinæ, quæ imposta fuit capiti Christi Domini nostri in contemptum, quasi Rex esset fictus. Vt intelligatur: regiam consuetudinem ministrorum Ecclesiæ in eo consistere.

g Mat. 6. 33

Dionys. de
Eccl. Hier.
cap. 6 p. 2.
h Libr. de
cō: ep. saculi
c. 1. tom. 9.
i Nū. 6. 18.
Li 11. Mor.
ca. 26.
Num. 8. 7.
li. 5. Mor. c.
14.

S. Aug. &
s. Dionys.
supra.

Refertur
2. 9. 1. 6.
Duo sunt.
h. 1. Pet. 2. 9
l. Isaia 32. 8

vt honori & gloriae sibi ducant contemptus Saluatoris, eoque propter ea capiti suo imponant. Ac denique eadem *Tonsura* fit forma circulari, quae perfecta est, & perpetuitatis Symbolum; quia neque principium neque finis in ea apparet; vt hac ratione perfectionem praeferat vitae, quam tales Ministri sectari debent cum magna perseverantia vsque ad finem vitae, & per totam aeternitatem.

Nunc sine mysterio corona in clericis Minorum Ordinum est parua; maior vero eorum, qui sacrum susceperunt ordinem; & adhuc maior Sacerdotum: sicut etiam esse solet in Religiosis: ad significandum, quod quemadmodum crescit ordinum gradus; ita par est crescere renunciationem, abnegationem, & perfectionem vitae. Cum autem Sacerdotes sint dignitate maiores: etiam debent excellere in sanctitate; honori sibi eam tribuentes in conspectu totius mundi: vt quicumque operum eorum perfectionem aspexerint, caelestem Patrem glorificent, qui in caelis est. Et quemadmodum dedecet Sacerdotem ex ignavia, incuria, aut contemptu, aut vt seipsum occultet, non aperire coronam; sed caput suum gestare cum integris suis capillis, sicut saeculares: ita maxime dedecet, eam sanctitatem non habere, quam significat ipsa corona; & viuere vitam saecularium, plena affectibus, curisque inordinatis, in quibus illi haerent. Quare, ait S. Augustinus: Quis quis ad sortem Domini vocatus, capillos radere erubescit, profecto se non de Dei, sed de mundi sorte esse testatur. Quando enim quisque carnis crines diligit, fouet, ac nutrit; tunc cor suum, non in caelis, sed in terra fixum esse ostendit. Quando autem radit, & edomat, tunc non terrena, sed aeterna diligere comprobatur.

Quare quemadmodum singulis mensibus, aut decimo quinto quoque die corona aperitur nouacula: eo quod quotidie capilli crescant; ita frequenter valde renouanda est passionum, excessuumque mortificatio: Nam (vt S. Bernardus ait) amor proprius quotidie aliquid profert, quod sit nouacula mortificationis amputandum. Quae licet dolorem inferat: non propterea praeterenda est; cum ad eam sit utilis ac necessaria. Nectamen difficile est, moderari poenam & molestiam, quam adfert: si eum in modum, quo caput calida aqua madefit, vt nouacula molliter ac suauiter radat: ita praemittatur oratio, & meditatio, quae deuotionis affectus accendit, & oculos ad lachrymas dulces emollit, praecipue, si attendatur crudelitas, qua Christo Domino nostro capilli sunt euulsi, & barba depilata, & caput spinis coronatum ob nostra peccata & excessus. Vt eius exemplo animum resumamus, ad eos abscidendos & radendos ex anima nostra, etiam cum aliquo doloris sensu: qui valde leuis nobis videbitur si cum eo illum conferamus, quem noster Saluator sustinuit; & quem nostris culpis sumus promeriti.

B

E T

Vbi supra.

Serm. 58. in Cant.

EX HAC Cæremonia, qua Ecclesia signat suscepturos Ordinis Sacramentum, deducitur: viros tantum illud suscipere posse, iuxta Christi Domini nostri institutionem: qui nullam sceminam, nec Matrem quidem suam Sanctissimam in cenaculum admisit, cum Sanctissimum Sacramentum, & corporis ac Sanguinis sui sacrificium instituit, & suos Apostolos constituit Sacerdotes, dicens eis: *m Hoc facite in meam commemorationem*: & postea: *n accipite Spiritum S. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*. Ideoq; Ecclesia Sancta viros tantum in sortem admittit Clericorum, cum Cæremonia coronæ, quæ non bene quadrat mulieribus, iuxta sententiam Apostoli dicitis: *o Omnis viri caput esse Christum; caput autem mulieris virum, cui debet esse subiecta: Quare omnem virum orare debere non velato capite, mulierem autem velato: nisi comam nutriat gloriâ illi esse: & capillos ei pro velamine datos esse*: quos si abscindat, esse illi ignominiam. Ideoq; virum posse coronam in capite suo habere in signum Regiæ suæ dignitatis & auctoritatis, ad imperandum & gubernandum reliquos fideles; vicem tenens & auctoritatem capitis sui Christi, quæ imitari debet, gerendo virile animum, pectusq; robustum ad oēs labores officio suo cõiunctos, & coronæ, quæ gestat. Quare qui excelsu hoc Sacramentum suscipiunt, viros esse oportet in iudicio, fortitudine, & magnitudine animi: eò quod ad magna valde, ac difficilia dirigatur.

§. II. Quatuor Minores Ordines

PRÆMISSA prima Corona, sensim per gradus suos suscipitur Ordinis Sacramentum, incipiendo à quatuor Minoribus Ordinibus, *Ostiarum, Leitorum, Exorcistarum, & Acolythorum*; in quibus communicatur gratia, & charitas cum Spiritu S. donis, ad præstanda dignè Ministeria, ad quæ ordinantur, & eorum nomina significant: ac proinde graue peccatum erit, eos cum conscientia peccati mortalis suscipere: eò quod per illud ponatur obex Divinæ gratiæ; estq; magna irreuerentia sic dispositum suscipere, quod est verum Sacramentum, etiam in gradibus Minoribus: quorum finis est, ut hi Ministri Sacerdotes iuvent in præcipuo suo Ministerio, quod est consecrare corpus & Sanguinem Christi Domini nostri, & Sanctum Missæ sacrificium cum debita reuerentia ac decencia offerre. Nam ex propriis officijs intelligent Sacerdotes ac reliqui fideles, cum quantâ reuerentia ac deuotione offerre debeant, & assistere ipsi sacrificio.

PRIMUM OSTIARIUM sine Ianitoris officium ist, claudere & aperire templi fores; nec permittere ingredi infideles, & quoscunq; ipso iure prohibitos: quod si ingressi essent, etiâ illos excludere: & eos, qui in templo sūt, non permittere ad sacerdotem accedere, ita ut illum in suo officio impediant; & attendere, ne quid in templo sit, quod excelsum ad eò sacrificium offerentes turbet aut distrahat: imitando in hac cura Christum Dominum nostrum, qui Ostiarum officio functus est, cum p facies quasi flagellum de fomiculis, eiecit e templo vendentes oues, & boues, & columbas; & numulariorum

m Luc. 22.
19.

n Ioan. 22.

o 1. Corint.

11. 3.

Trident.

sess. 5. c. 2.

Vide Henri.
quez in
sua lib.
10. 6. 2.

Ostiarum.